

Σχολείο: Γελ Ρέντη

Σχολικό έτος: 2021-2022

Μάθημα: Αρχαία

Τμήμα: Α'1

Θέμα Εργασίας: Οι αρνητικές συνέπειες ενός εμφυλίου πολέμου με βάση τα κεφάλαια 81 έως και 83 των Κερκυραϊκών του Θουκυδίδη. (Η μεταμορφωση των ανθρωπινων συμπεριφορών μέσα σε έναν εμφυλιοπόλεμο. Η ηθική αλλιώση και η ανατροπή παραδεδομένων αξιών).

Μαθητές: Βελλίνης Ανδρέας, Ασάνι Εντιόν, Ασάνι Κλάιντι, Καρανάσος Κώστας

Υπεύθυνη καθηγήτρια: Καραγιάννη Άννα

Μέσω του Κεφαλαίου 81 συμπεραίνουμε πως οι δημοκρατικοί Κερκυραίοι προβαίνουν σε πράξεις ανήκουστης βαρβαρότητας και βίας, καταλύοντας παράλληλα κάθε έννοια ηθικής και δικαίου. Συγκεκριμένα, οι δημοκρατικοί Κερκυραίοι δεν διστάζουν να δολοφονήσουν εν ψυχρώ όσους ολιγαρχικούς συμπατριώτες τους εντόπιζαν. Δεν διστάζουν να συμπεριφερθούν με τον ίδιο σκληρό, απάνθρωπο και ανέντιμο τρόπο απέναντι σε ολιγαρχικούς οι οποίοι είχαν αποδεχτεί την πρόταση συμφιλίωσης. Εξαπατούν και προσάγουν σε “στημένη” δίκη πενήντα ολιγαρχικούς που είχαν καταφύγει ως ικέτες στον ναό της Ήρας. Ωστόσο με την γενικότερη συμπεριφορά τους οι υπόλοιποι ικέτες αναγκάζονται να βάλουν τέλος στην ζωή τους με οποιοδήποτε τρόπο λόγω του μονόδρομου που είχε καθοριστεί από τις πράξεις των δημοκρατικών. Ο Θουκυδίδης χαρακτηρίζει τον άνθρωπο ως δάσκαλο της βίας όπως και αποδεικνύεται σε αρκετά στάδια του εμφυλίου πολέμου. Οι δημοκρατικοί Κερκυραίοι καταλύουν την ίδια την ουσία του δημοκρατικού πολιτεύματος με τις ενέργειες αυτές. Συμπεραίνοντας ένας εμφύλιος πόλεμος είναι ικανός να αλλοιώσει τις ανθρώπινες συμπεριφορές σαν αυτές των βαρβάρων.

Η σφαγή των Κερκυραίων ολιγαρχικών διαρκεί επτά ημέρες. Ο θουκυδίδης παραθέτει και τα αίτια που οδήγησαν τα πράγματα σε αυτή την τραγική αποτρόπαια κατάληξη: Πολιτικά αίτια. Η επιθυμία εκδίκησης, επιβολής μιας μορφής τιμωρίας στους ολιγαρχικούς για την απόπειρα κατάλυσης του δημοκρατικού πολιτεύματος. Κοινωνικά αίτια. Προσωπικά μίση και αντιπαλότητες, που οφείλονταν κυρίως στην κοινωνική καταπίεση και αδικία, αλλά και προσωπικά χρέη.

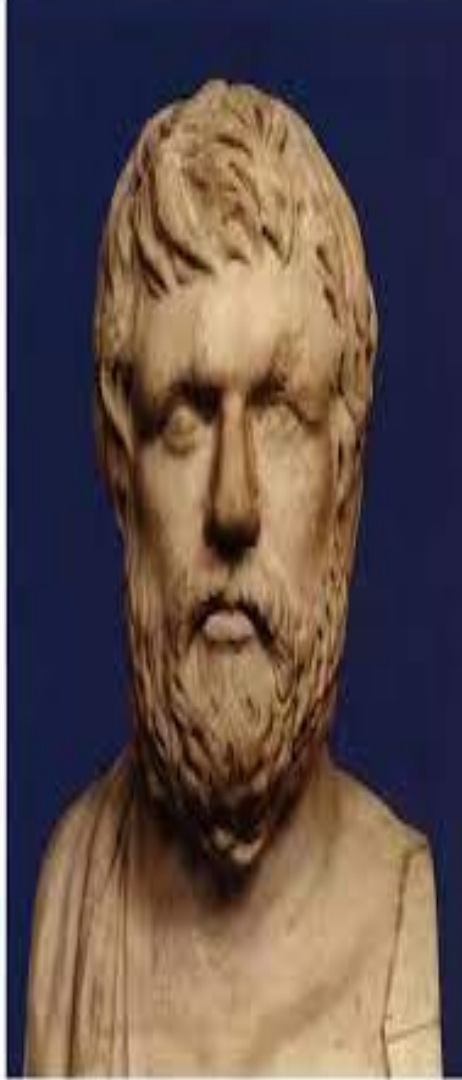
Με την φράση <<Πᾶσά τε ἰδέα κατέστη θανάτου, καὶ οἷον φιλεῖ ἐν τῷ τοιοῦτῳ γίνεσθαι, οὐδὲν ὅτι οὐ ξυνέβη καὶ ἔτι περαιτέρω>>, ο Θουκυδίδης επιδιώκει να καταδείξει την έκταση και την ένταση των ὄσων φρικτών και αποτρόπαιων πράξεων διαδραματίστηκαν στην Κέρκυρα κατά την διάρκεια του εμφύλιου πολέμου. Ο ιστορικός θεωρεί τα γεγονότα αυτά συνήθη γεγονότα των εμφυλίων πολέμων.

Ο Θουκυδίδης πριν κλείσει την εξιστόρηση των γεγονότων που σχετίζονται με τον εμφύλιο πόλεμο στην Κερκυρα, αναφέρεται σε τρεις ακόμη μορφές ανθρωποκτονιών που παρουσιάστηκαν. Με την ωμότητα και την ακρότητα τους, οι πράξεις αυτές πιστοποιούν τη βαθιά διαταραχή που επιφέρει ο πόλεμος στην ηθική υπόσταση του ανθρώπου. Συγκεκριμένα κατά την διάρκεια της εμφύλιας σύγκρουσης στην Κέρκυρα συντελεστήκαν: παιδοκτονίες. Πρόκειται για διασάλευση της φυσικής τάξης πραγμάτων που θέλει τον γονέα να συνδέεται με ακατάλυτους δεσμούς με το παιδί του. Επίσης, έγιναν βίαιες αποσπάσεις ικετών από ιερούς χώρους και εγκλεισμοί ανθρώπων σε ναούς με σκοπό τον θάνατο από αστία. Με αυτές τις πράξεις παραβιάζονται άγραφοι αλλά ιεροί και απαρασάλευτοι ηθικοί νόμοι.

Οι εμφύλιες διαμάχες έφεραν μεγάλες συμφορές στις πολιτείες, συμφορές που γίνονταν και θα γίνονται πάντα όσο δεν αλλάζει η φύση του ανθρώπου. Σε καιρό ειρήνης και όταν ευημερεί ο κόσμος και οι πολιτείες, οι άνθρωποι είναι ήρεμοι γιατί δεν δέχονται πιέσεις. Αντιθέτως όταν έρθει ο πόλεμος που φέρνει τον κοσμο σε καθημερινή στέρηση, γίνεται ο δάσκαλος της βίας. Σύμφωνα με τον ιστορικό για να δικαιολογούν τις πράξεις τους άλλαζαν την σημασία των λέξεων. Ειδικότερα, η παράλογη τόλμη θεωρήθηκε ανδρεία, αποφασιστικότητα και αφοσίωση στο κόμμα, η προσωπική διστακτικότητα θεωρήθηκε δειλία και ανανδρία. Ενώ η τάση να εξετάζονται προσεκτικά όλες οι όψεις ενός ζητήματος θεωρήθηκε πρόφαση για υπεκφυγή και δειλία. Όποιος επινοούσε κάποιο τέχνασμα και πετύχαινε τον θεωρούσαν σπουδαίο και όποιος υποψιαζόταν και φανέρωνε τα σχέδια του αντιπάλου, τον θεωρούσαν ακόμη πιο σπουδαίο. Αντιθέτως όποιος ήταν πιο προνοητικός τον θεωρούσαν οτι διαλύει το κόμμα και ότι είναι τρομοκρατημένος από την αντίπαλη παρατάξη. Με μία λέξη όποιος πρόφταινε να κάνει κακό πριν από άλλον ήταν άξιος επαίνου. Συμπερασματικά, καμία από τις δύο παρατάξεις δεν είχε κανέναν ηθικό φραγμό. Επιπλέον, όσοι πολίτες ήταν μετριοπαθείς, θανατώνονταν από την μία ή την άλλη παρατάξη, είτε αν είχαν αρνηθεί να πάρουν μέρος στις διαμάχες τους, είτε επειδή η ιδέα και μόνο ότι θα μπορούσαν να επιβιώσουν προκαλούσε εναντίον τους φθόνο.

Σε καιρό ειρήνης και ευημερίας, οι πόλεις και οι πολίτες έχουν ευγενέστερα αισθήματα και καθαρότερη σκέψη, διότι ενεργούν νηφάλια, απαλλαγμένοι από τον καταναγκασμό που ασκούν τα πάθη πάνω τους. Αναφερόμενος ο ιστορικός ειδικά στον πελοποννησιακό πόλεμο λέει ότι προξένεσε τέτοιες συμφορές που ποτέ δεν είχε γνωρίσει η μέχρι τότε Ελλάδα, σε ίσο χρονικό διάστημα. Ειδικότερα στις πολιτικές διαμάχες τις επικρίνει δριμύτατα, επειδή τις θεωρεί υπεύθυνο της ηθικής διαφθοράς των ανθρώπων με όλα τα οδυνηρά επακόλουθά τους.

Μιλώντας γενικά για τις αλλοιώσεις της ψυχοσύνθεσης των ανθρώπων που προκαλούν οι εμφύλιοι πόλεμοι, κατά την διάρκεια αυτών ξεσπούν ακρότητες όλες οι ανθρώπινες κακίες που σε καιρό ειρήνης συγκρατούνται από την σύνεση και την ηθική συνείδηση. Η φιλοπατρία ξεθωριάζει, θεσμοί πολυχρόνιας φιλίας, τα ευγενή συναισθήματα της ευγνωμοσύνης της συγγενικής αγάπης καταλύονται, ενώ ισχυροποιείται ο σύνδεσμος των πολιτικά ομοφρονούντων. Πολλοί άνθρωποι προτιμούν να είναι ανήθικοι και να ονομάζονται επιδέξιοι παρά να είναι ενάρετοι και να ονομάζονται ανίκανοι γιατί το δεύτερο τους προκαλεί ντροπή ενώ το πρώτο περηφάνια. Το πιο άθλιο κατόντημα του ανθρώπου σε αυτές τις καταστάσεις φαίνεται από το γεγονός ότι οι πολίτες που δεν ανήκουν σε καμία από τις δύο παρατάξεις πέφτουν θύματα και των δύο, από φθόνο για την ήσυχη και ακίνδυνη ζωή τους.

Βιβλιογραφία: Σχολικό Βιβλίο Αρχαίων Α Λυκείου

Εικόνες:<https://www.pemptousia.gr/wp-content/uploads/2021/10/1-%CE%9A%CE%B5%CF%81%CE%BA%CF%85%CF%81%CE%B1%CF%8A%CE%BA%CE%AC-7.jpg>

<https://eranistis.net/wordpress/wp-content/uploads/2014/12/spartiatis.jpg>

<https://we24.gr/sys/uploads/2017/04/arhaia-athina-dimokratia.jpg>

https://1.bp.blogspot.com/-RS-8ZM84_Sg/XkpFBUKdwVI/AAAAAABFXw/9Xw4sw_jRqArP5B7uiBDjtSzslmhl9jggCLcBGAsYHQ/w1200-h630-p-k-no-nu/2525428.jpg

<https://encrypted-tbn0.gstatic.com/images?q=tbn:ANd9GcRjxCtjmAqxtMXRpWAjyWpvwvmLCX-eWcHLYaWBfbMTMRsf89OpDihLc9Cf3j6gO7x8hIU&usqp=CAU>

https://www.stagonnews.gr/wp-content/uploads/2018/03/7mage0000214A_945.jpg

<https://thryallisblog.files.wordpress.com/2016/04/ceb8cebfcf85ceba-cf86cf89cf84cebf.gif>

Τελος